

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“.

ABONAMENTE:
Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 15 lei pe an.
C-TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

A P A R E:
În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:
se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate.
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.
C-TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

S F A T U R I

IV.

Am lăsat firul vorbei la *împrumuturile pe întabulație*. Și anume în ultimul număr din anul trecut al gazetei noastre, v'am promis, că o să Vă spun, ce e de făcut, cum e de umblat, când vrem să luăm un împrumut pe întabulație.

Cu cât e mai îndepărtată de noi banca la care voim să facem împrumutul pe întabulație, cu atât ne vor fi de lipsă mai multe scrisori, mai amănunțite date și lămuriri.

Cele mai multe bănci ne cer să le arătăm *copia din cartea fonduară, extrasul catastrului și libelul de dare*. Unele bănci apoi cer să le arătăm și un document, prin care să arată, cât prețuește moșia noastră, după împrejurările locale.

Copia cărții fonduare (telekkönyv hivatal, grundbuch). Extradarea cărții, la cerere să face gratuit, din oficiu.

F O I Ț Ă

M. EMINESCU

SĚRMANUL DIONISIE

— NUVELĂ —

(Urmare)

(3)

Prin natura sa predispusă, el devenea și mai sĚrac. Era tĚner — poate nici optsprezece ani — cu atât mai rĚu... ce viața-l așteaptă pe el?... Un copist avizat a se cultiva pe apucate, singur... și această libertate de alegere în elementele de cultură îl făcea să cetească numai ceea-ce se potrivea cu predispunerea sa sufletească atât de visătoare. Lucruri mistice, subtilități metafizice îi atrăgeau cugetarea, ca un magnet — e minune oare, că pentru el visul era o viață și viața un vis? Era minune, că devenea superstițios? Adesa își închipuise el însuși, cât de trist, cât de lungi, cât de monotoni vor trece anii vieții lui — o frunză pe apă. Lipsit de ju-

Numai pentru autenticare trebuie de fiecare coală, câte un timbru de câte 2 cor.

Extrasul catastrului și libelul de dare îl putem avea dela notarul satului. Ear' documentul de prețuire (biceul) dela primăria comunală. Cu aceste acte putem să înaintăm cererea noastră de împrumut hipotecar (pe întabulație — ori careia dintre băncile noastre.

Una însă să nu să uite!

Împrumuturi pe întabulație — mai ales să dau numai pe moșii, aflătoare la cartea fonduară în deplină rĚnduială. Pe moșii neîmpărțite prin cartea fonduară ori pe moșii la care sunt mulți proprietari numai cu greu și cu multă cheltuială să se facă împrumuturi cu întabulație. D'aceia înainte de a porni lucrul pentru câștigarea unui împrumut cu întabulație — trebuie bine judecat: să nu ne facem cheltueli zadarnice.

În deosebi apoi trebuie să ne ferim, ca de foc să ne încredințăm actele

bire — căci n'avea pe nimeni în lume, iubitor de singurătate, în neputință sufletească de a-și crea o soartă mai fericită, el știa, că în această ordine a realității cum o numia el, nu-l va întâlni nici un zimbet și nici o lacrimă — neîubit și neurit de cineva, se va stinge asemenea unei scântei, după care nu întreabă nimenea — nimenea'n lume. Casa lui de pustnic, un colț întunecos și painjenit din archiva unei cancelarii, și atmosfera leneșă și flegmatică a cafenelei — asta era toată viața lui. Cine întreabă dacă și el are inimă, dacă și lui i-ar plăcea să umble frumos îmbrăcat, cum sunt întrebați atâția copii — dacă și el ar dori — să iubească? Să iubească — ideia aceasta îi strângea adesea inima. Cum ar fi știut el să iubească! Cum ar fi purtat pe mâni, cum s'ar fi închinat unei copile, care i-ar fi dat lui inima ei! Adesa și-o închipuia pe acea umbră argintie cu fața albă și păr de aur — căci toate ideile sunt blonde — și parcă simțea mânuțele-i calde și înguste în mâinile lui, și parcă-i topea ochii sărutându-i, și parcă-i-se

și hărțile noastre oamenilor necunoscuți și străini. Am putea aduce zeci și sute de pilde, când oameni d'ai nostri lesne crezători și-au dat toate hărțile câte unui agent străin, necunoscut, cu rugarea să le câștige împrumuturi pe întabulație. În prea multe casuri agenții aceștia fără suflet au ridicat împrumutul și nu l'au mai dat nimĚnui și l'au ținut pentru ei.

În alte casuri apoi au încălțit oamenii în procese fără sfârșit sau le-au socotit cheltueli fără de margini.

Avutul nostru — mult — puțin cât este să-l ținem cu amĚndouĚ mâinile. Să nu-l dăm pe mâna ori și cui și mai pe sus de toate: să nu-l împrĚupăm cu ușurință.

Căci împrumuturile, făcute cu minte și la vreme de adevĚrată trebuință, ne pot aduce foloase. Dar' și la sapă de lemn ne duc cu siguranță, atunci când le facem din sburdălnicie ori din ușurătate.

topea sufletul, ființa, viața, privind'o... vecinic privind'o.

Pe ici pe colo pe la mese se zăreau grupe de jucători de cărți, oameni cu părul în dezordine, ținĚnd cărțile într'o mână ce tremura, plesnind din degete cu cealaltă înainte de-a bate, mișcându-și buzele fără a zice o vorbă și trăgĚnd din când în când cu sorbituri sgomotoase câte-o gură din cafeaua și berea, ce le sta dinainte — semn de trimf! Dincolo unul scria cu cretă pe postavul verde al biliardului; unul cu pălăria naltă pe ceafă și cu mâinile unite pe spate c'o țigară lungă în gură, a cărei independență era mărginită numai de buzele individului, se uita — dracu știe, cu interes ori așa numai la un potret al lui Diebici-Zabalanski atârnat în afumatul pĚrete. Orologiul fidel interpret al bătrĚnului timp, sună de 12 ori din limba sa de metal, spre a da lumii ce nu-l asculta, samă, ca se scursese a 12-a oară a nopții. Dionisie se porni spre casă. — Afară ploaia încetase și prin mrejele și valurile din nori negri-vineți, luna trecea

Domnii abonenți sunt rugați a-și renoi abonamentul.

„Reuniunea română de agricultură“ din comitatul Sibiiului.

Al XV-lea raport general pentru anul 1902.

Intruniri agricole.

(Urmare).

Harnicii economi din *Nucet* au primit comitetul nostru, reprezentat prin presidentul și secretarul reuniunii, în mijlocul lor Duminecă în 30 Noemvrie n., la a 3-a întrunire agricolă. Drept lucru vrednic de remarcat amintim frumoasa primire, ce frunțașii au făcut comitetului și cele 5 porți de triumf ridicate în strada principală, porți împodobite cu admirabile lucruri de mână femeiești, chemate a ține locul crengilor verzi din alte anotimpuri. La întrunire au participat totalitatea locuitorilor cum și numeroși frunțași din Cornăfel. Intre obiectele tractate se numără vorbirea despre cultura pământului și a nutrețurilor măestrite, despre ținerea vitelor și în fine despre însemnătatea însoțirilor de credit sătești sistem Raiffeisen. Încă în cursul întrunirii s'a întemeiat o însoțire de acest fel cu aproape 60 membri. Firma însoțirii înregistrată, și-a început în cursul anului de față activitatea.

Cultura animalelor de prăsilă.

Boala de gură și de unghii, ce a grasat în mod epidemic în tot decursul anului și pe aproape întreaga extinderea comitatului nostru, ne-a împedat dela ținerea expoziției de vite cornute de prăsilă. Expoziția, ce eram s'o ținem la 9 Nov. n., în comuna Racovița, din cauzele amintite, necesități am fost a o mâna până în toamna anului curent.

Premiile de cor. 200, primite dela comisiunea economică comitatensă, cu permisiunea acesteia, le-am distribuit la expoziția de oi, ce am ținut-o în a. c. în comuna Poiana.

Ținând cont de suma votată pentru procurarea și dăruirea de animale de prăsilă

palidă și rece. — În mijlocul unei grădini pustii, unde lobodele și buruenile crescuse mari în tufe negre-verzi, se înalță cu ochii de fereasta spartă a unei case vechi, a cărei stărușină de șindilă era putredă și acoperită c'un mușchiu, care strălucea, ca bruma în lumina cea rece a lunii. Niște trepte de lemn duceau în catul de sus al ei. Ușa mare deschisă în balconul catului de sus se clătina scârțâind în vânt și numai într'o fițină, treptele erau putrede și negre — pe ici pe colo lipsea câte una, așa încât trebuia să treci două de-odată și banconul de lemn se clătina sub pași. El trecu prin hățiușul grădinei și prin zaplaturile năroite și urcă iute scările. — Ușile toate erau deschise. El intră într'o cameră naltă, spațioasă și goală. Păreții erau negri de șiroaiele de ploaie ce curgeau prin pod și un mucegaiu verde se prinsese de var; cercevelele ferestrelor se curmau sub presiunea zidurilor vechi și grațiile erau rupte, numai rădăcinile lor ruginite se iveau în lemnul putred. În colțurile tavanului cu grinzi lungi și mohorâte paienjenii

și cu considerare la foloasele, ce le au economii din prăsila vitelor de rassă curată »Pizngau«, am procurat dela familia mult regeratului nostru fost vice-president Dr. D. P. Barcianu o vițea de soiul amintit și cu scop de-a dăruți unuia dintre membrii noștri, cu locuința în *Aciliu*. Norocos la sortare a fost învățătorul *Nicolae Iosif* de acolo, care prin subscrierea »actului de invoice«, s'a supus condițiilor de întreținere etc., prescrise de comitet.

Vițeaua, obținută de membrul reuniunii *Petru Sopa* din Fofeldea, drept prima prăsilă dela vițeaua, ce i-s'a dăruit în anul 1900, pusă în conformitate cu prescrierile din actul de invoice, la dispoziția noastră, a fost dăruită prin sortare membrului *Ioan Stănuț* din Ilimbov, sub aceleași condițiuni.

Vițelele de rasa »Pizngau« până în prezent s'au dăruit membrilor *George Bratu* din Tilișca, *Petru Sopa* din Fofeldea, *Ioan Cloaje* din Boița, *Nicolae Iosif* din Aciliu și *Ioan Stănuț* din Ilimbav.

Despre prăsila celor 2 oi de rasa »Frislandeză«, dăruite în toamna anului 1901 membrilor *Ioan* și *Moise Beu* din Apoldul român, al căror preț, în conformitate cu raportul nostru precedent, l'am achitat în 1902, nu avem cunoștință.

Amintim la acest loc și despre târgul de vite cornute de prăsilă periodic, subvenționat de stat și comitat (al 12-lea), ținut la 24 și 25 Aprilie n., asupra căruia am atras de cu vreme atențiunea celor interesați. La acesta au concurat și au fost premiați mai mulți economi de ai noștri. E de însemnătate acest târg și pentru faptul, că dela el se provéd cu soiuri alese de vite până și economi din mari depărtări.

În privința prăsierei cailor, ne face plăcere a constata, că comisiunea comitatensă pentru prăsierea cailor, de sub conducerea Il. Sale domnului *Gustav Thalmann*, comite-suprem, în scopul controlării prăsierei de cai

și exercitau tăcuta și pacinică lor industrie; într'un colț al casei la pământ dormeau una peste alta vr'o câte-va sute de cărți vechi, multe din ele grecești, pline de învățătură bizantină; în alt colț nu pat, adecă câte-va scânduri pe doi căpriori, acoperite c'un mindir de paie și c'o plapomă roșie. — Înaintea patului o masă murdară, al cărei lemn grunzuros de vechime era tăiat cu litere latine și gotice; pe ia hirtii, versuri, ziare rupte, broșuri efemere, din câte se împart gratis, în fine o neordine într'adevăr păgânească. Luna își vărsa lumina iei cea fantastică prin ferestele mari, albind podelele de păreau unse cu cretă; păreții posomorți aveau, pe unde ajungea lumina lunii, două quadrate mari argintoase, ca reflectare a ferestrelor; pânzele de paienjin străluceau vioiu în lună și deasupra cărților dorminde în colț se ivea o îngerească umbră de om. Era animat într'un cuiu bustul în mărime naturală a unui copil ca de vr'o optsrezece ani — cu păr negru și lung, cu buzele subțiri și roze, cu fața fină și albă ca tăiată'n marmură și cu niște

și a numărului mănșilor fătați a introdus un fel de catastru. Primul de acest fel pro 1901, compus pe baza datelor câștigate dela stațiunile de aumăsari, a constatat, că în 1901 s'au născut 779 mănși, din cari la 31 Dec. acelaș an se aflau 655 la proprietari din comitat. Tot cu privire la buna prăsilă a cailor, comisiunea a luat măsuri pentru înființarea de pășuni bune și îmbelșugate și în același timp la 11 Sept. n. a ținut un fel de târg de cai de prăsilă, cu distribuire de premii în bani.

În ce privește cultura rîmătorilor, comitetul la diferite ocațiuni și-a spus vederile cu privire la alegerea soiurilor superioare, la prăsierea și valorisarea rîmătorilor. Totodată a dat publicității tot ce s'a crezut de interes pentru cultivători.

Dacă soiul de galițe »*Playmouth-Rocks*«, mult mai spornic, se bucură de oare-care trecere, cauza își află explicare și în faptul, că cu ani mai înainte am procurat și am distribuit între membrii ouă și mai multe familii de galițe de acest soi. În 1902 am dăruit o familie membrului nostru, dlui *Ioan Tîpșiu*, protopresbitor emeritat în Sebeșul-săsesc.

În privința stupăritului, cu care ar fi să se îndeletnicească fiecare econom, membrul comitetului dl *R. Simu* a tradus în stil popular, ear' comitetul a publicat »Statutul despre organizarea economiei de stupărit a statului din Gődölö«, o lucrare de care se pot folosi toți apicultorii. Cu scop de a se face la întrunirile noastre, de prin comune demonstrațiuni practice, comitetul a procurat două coșnițe mobile, dintre cari una s'a dăruit membrului *Toma Prie*, primar în Săcădate.

Serviciile, ce le aduce pe acest teren »Cartea stuparilor săteni« de *R. Simu*, edată de noi, — sunt de valoare netăgăduită.

(Va urma).

ochi albaștri mari sub mari sprincene și gene lungi negre. Ochii cei albaștrii ai copilului erau așa de străluciți, de un colorit atât de limpede și senin, încât păreau că privesc cu inocența, cu dulceața lor mai femeiască asupra spectatorului. Cu toate că acel potret înfațșa un chip îmbrăcat barbătește, însă mâinile cele dulci, mici, albe; trăsurile feței de o paloare delicată, umedă, strălucită, moale; ochii de o adâncime nespūsă, fruntea uscată și femeiește-mică, părul indoind, cam prea lung — te-ar fi făcut a crede că e chipul unei femei travestite. Visătorul *Dionisie* se opri în dreptul celui portret, care sub lumina plină a lunii părea viu — ochii lui erau plini de o superstițioasă nerozie, el șopti încet și cu glasul înecat de lacrimi: »Bună sară, papa!« umbra părea că-i suride din cadrul ei de lemn — el să apropie și s'erută mâinile portretului, apoi fața, gura, ochii cei de foc vênăt. Înecat de iubire pentru o ființă ce nu mai există, ar fi dorit ca etern să fie astă noapte cu aerul recoare impezit de lumina lunii, vecinic ar fi dorit

Producțiunea și comerțul cu ouă în Danemarca.

• Producțiunea și comerțul cu ouă constituie în Danemarca o industrie din cele mai înfloritoare, producând un venit considerabil, care crește din an în an. În 1900 exportațiunea a fost de 332,200.000 ouă reprezentând o valoare de 25 milioane de franci. În 1898 exportațiunea a fost de 264 milioane ouă, reprezentând o valoare de 18,750.000 franci. În 1870 valoarea ouălor exportate nu trecea peste 27.000 franci.

• Mărirea producțiunii este datorită prețului ce obțin în străinătate societățile cooperative pentru vinderea ouălor.

• Cea mai importantă societate este societatea daneză fondată în 1895. Această societate în anul 1901 avea 30.000 membri și exporta mai mult de 60 milioane ouă. Principiul acestei societăți este de a nu exporta decât ouă garantate ca proaspete.

• Fiecare ou destinat exportațiunii este marcat cu un număr al membrului societății, purtând și data când a fost ouat. Ori cine comite o fraudă în contra acestui principiu este sever pedepsit. Prin acest mijloc societatea a ajuns a-și asigura productelor sale, mai ales pe piața Angliei, o excelentă reputațiune. Ouăle daneze sunt plătite, câte-odată mai scup decât ouăle engleze locale. Venitul net al unei găinării bine exploatată este așa fel, că creșterea găinei poate fi considerată ca cea mai remunerătoare. Unele găini produc dela 8 lei 35 până la 10 lei 70 pe an.

• O găinărie, aparținând dlui M. Viggo Ulrik, există de 8 ani și are 600 găini. În anul I. al înființării fiecare găină a adus un venit net de 2 lei 70. În anii următori venitul unei găini a oscilat între 3 lei și 20 și 3 lei 30, deci pentru 600 găini venitul net pe an era dela 1902 până la 2070 lei.

• Instalațiunea acestei găinării model

să fie dulceața, neînțeleasă, dar' atât de fericita lui nebulie. Va să zică asupra acestui chip își concentrase el amorul lui — atâta formă avea, pustiita, sermana lui vieață — un portret!. Da, era tatăl seu, când fusese în vîrsta lui de acum. Mumă-sa, o femeie palidă, naltă, blondă cu ochii negri, îi vorbise adesea de tatăl seu; de acel copil cine știe cum rătăcit în clasele poporului de jos. Misterios, fără să spuie cui-va secretul numelui lui, el ședea în casa preotului bătrân, a cărui fiică era Maria. Ei se iubiră. În toată ziua el îi promitea, că taina sufletului seu își va avea sfîrșitul, că el o va lua de soție, că o soarte aurită o așteaptă. Dar' într'o zi el primî o scrisoare cu sigil negru — o deschise — o cetî — o rupse bucăți și cu ea mintea sa — o copie de pe un testament părea a fi după cât se putea pricepe din bucățile rupte. El muri în spitalul de alienați — palid, mut până 'n ultimul moment, preocupat pare că de a ascunde un secret mare.

Fructul amorului acestor oameni fu

diferă puțin de găinările ordinare, unde în cea mai mare parte a timpului un prea mare număr de ouătoare sunt îngrămădite într'un spațiu prea mic. M. Viggo a utilizat numeroase garduri — adăposturi, care străbat proprietatea sa, pentru a asigura găinilor una din condițiunile cele mai necesare, comoditatea, și pentru a le proteja contra vîntului, ploai și razelor solare. Pe fiecare suprafață de 115 m. p. este construită o căsuță putînd locui 150 găini, avînd o suprafață de 42 m. p. acoperită cu un acoperiș înclinat. În față, distanța dela pămînt la acoperiș, e de 2 m. 20, ear' din dos de 1 m. 50. Pe lângă păriletele de Sud și cel de Vest sunt fixate ca 30 de cuiburi. În mijlocul căsuței stau găinile. În partea de Nord și Ost a căsuței, pe din afară, este lipită o colibă de papură cu o singură deschidere spre Sud.

• Ea servă pentru a adăposti găinele contra ploai și a vîntului.

• Această colibă are 12 m. lungime, 5 m. 70 lărgimea și 1 m. 50 înălțime. În colțul nordic al căsuței un loc de 1 m. 25 este rezervat pentru băligar. Gardurile, adăposturile, protejă găinele și contra pasărilor răpitoare, așa că nu sunt forțate a intra numai decât în colibă ca în cazul unei ploii violente. M. Viggo sfătuește pe micii proprietari de pădurici, de a consacra terenul împădurit pasărilor în timpul celor 10 ani, care urmează tăerei anuale, socotind câte 75 găini pentru 46 arii. Un proprietar de 230 hectare de ex. cu o revoluție centenară, ar instala în cursul unui an 5 găinării, adică peste tot 375 găini. În 10 ani ar avea 50 găinării, cu 3750 găini pe cari patru persoane le-ar putea îngriji și și-ar face un venit net de 10.387 lei socotit a câte 2 lei 70 venitul net de găină pe an.

• După M. Viggo, condițiunile cele mai avantajoase pentru a prospera găinile cât mai mult sunt de a le ținea pe loc împă-

Dionisie. Văduvita sa mamă îl crescuse pe el cum putu din lucrul mînilor ei — mîni delicate de doamnă — fața ei palidă ca ceara, ochii ei de o întunecată blîndeșă aveau numai pentru el grijă și înțelegere — pentru el — și pentru portret. De copil încă, el admiră ochii cei frumoși ai portretului, ce luceu ca vii în orbitele lor. Ce frumos a fost papal — zicea el surizînd, și mamă-sa auzindu-l își șergea într'ascuns lacrimile ei.

— Ochii? nu-i așa Dionisie — ochii!

— Da, mamă!

— A ești ochii.. O dacă i-ai fi văzut tu acești ochi vr'odată în vieața ta, și s'ar fi părut că-i revezi în fiecare vîntă stea a demineței, în fiecare undă albastră, prin fiecare geană de nori. Cât era de frumos acest copil și ce tîner a murit! Frumoși au înmărmurit ochii lui în negurile gândirei mele, precum ar rămănea prin nouri, pe bolta întunecoasă două — numai două stele vinete.. Și apoi îl luă în brațele ei, îl desmierdă, îl sêruta. — Afară de ochii negri, cari erau ai ei, era el întreg, el copilul din portret. Ea îl crescuse

dur, fiind-că găsesc o protecțiune în potriiva timpurilor rele și a vîntului plus că mai găsesc și o parte din hrană fără de cheltuială. Pericolul ce pot cauza plantelor cultivate e foarte mic. Căsuțele li se pot construi pe grinzioare transportabile, permițîndu-ne a schimba adesea locul, unde mîncă și unde repausează. Dealtmîntrelea culturile profită prin faptul distrugerii semințelor rele, insector vătămătoare, rozătoarelor și prin bălegagul telor. Pădurile de pini și brazi, provenind din reîmpădurirea locurilor, sunt în particular proprii creșterii pasărilor.

Danemarca ocupă al II-lea loc prin cantitatea de ouă ce ea expoatră în Anglia.

În anul 1901 ea a exportat 362.300.000 Rusia ocupă primul loc cu un export de 539.060.000, ear' Franția al III-lea rang cu un export de 216.740.000. Ouăle rusești însă sunt mai puțin apreciate ca ouăle franceze. Ouăle daneze și franceze se vînd în Anglia cs 8 bani bucata. Vin după aceie ouăle canadiene cari se vînd cu 7 și 6 bani bucata.

(Va urma).

SFATURI DE TOT FELUL

Dacă vrei, ca găina sau gâsca să înceapă să clocească atunci când vrei, — fă-i cuib pune în el ouele, după aceea prinde găina sau gâsca toarnă-i o linguriță de rachiu pe gât și pune-o pe ouă. Rachiu o va îmbêta și să va pomeni pe ouă.

Dacă vrei să desvești calul să nu mai muște, ia o bucată de carne imputită, fă calul să muște și întinde-i iute carnea imputită. Dacă calul a mușcat odată în carnea aceasta nu va mai mușca nici-odată.

râu — dar cum să putea altfel — îl iubea așa de mult! singura ei bucurie într'o vieață fără speranță, fără viitor, fără mulțămire, ea nu mai avea dureri, nici bucurii decât acele ale copilului ei. Sufletul ei întreg era o reflectare umbroasă și tristă a sufletului seu de copil. Ce gîndea copilul cu mintea lui naivă, o vorbă, un vis, o preocupă zile întregi — zile întregi putea medita asupra unui cuvînt eșit din nebulie sa. Dară consumată de lipse — ea se stinse într'o zi. În delirul ei, ea trase mîna copilului și o ascunse în sin, lângă inimă, s'o încălzească — un simbol al vieței ei întregi!

De atuncea fizionomia, surisul lui căpătase aceea umbră dulce de tristeță; care îl făcea atât de interesant — și irezistibil pentru bobocii pensionatelor. Dar' lui însuși nici nu'i trecea prin minte, că pe el l'ar fi putut iubi cine-va — pe el nu'l iubise nimeni în lume afară de mamă-sa — cum l'ar mai fi putut iubi pe el, atât de singur, atât de sêrac, atât de fără viitor!

(Va urma).

Invitare la abonament.

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ
INDUSTRIE ȘI COMERCIU

apare în fiecare Duminică

în **OBĂȘTIE (Szászváros).**

Cea mai efină și totodată unica foaie românească în felul ei, cu ilustrațiuni.

Abonamentul costă:

pe anul întreg . . . . . 4 coroane,
pe jumătate an . . . . . 2 „
Pentru România . . . . . 15 lei pe an,

Abonamentele se plătesc înainte și se pot face cu prima zi a oricărei luni.

NB. Acei abonați, cari solvesc abonamentul pe o jum. de an înainte primesc și un Calendar gratuit pe anul 1904 ca premiu.

Administrația

„BUNUL ECONOM“

DIN LUME

Ungaria. În parlamentul din Ungaria s'a făcut propunerea, ca să se institue o comisie din toate partidele, spre a sana situațiunea parlamentară. Premierul Tisza a combătut astă propunere, de-oarece guvernul și majoritatea au răspunderea pentru activitatea parlamentului. Propunerea a fost respinsă. Tisza a plecat din nou la Viena.

Austria. Delegațiunea austriacă a întrerupt activitatea până-ce delegațiunea ungară se va întruni. La finea lui Faur expiră însă budgetul provisor, așa că până atunci budgetul definitiv va trebui să fie votat. Cehii nu voesc să-și schimbe de loc atitudinea față de guvernul lui Körber, Pacak, presidentul clubului Cehilor tineri, s'a exprimat într'o adunare, că nu va fi pace, până-ce guvernul nu va satisface postulatele cehe chiar contra voinței Germanilor.

România. La cinci alegeri suplimentare, parte pentru senat, parte pentru parlament, au reușit doi conservatori, eară în trei locuri s'a declarat balotagiu.

Rusia. Situația din ostul Asiei e iarăși mai puțin favorabilă. Se zice, că răspunsul Rusiei la ultima notă a Japoniei respinge ori-ce concesiune nouă. Japonia are intenția, ca să răspundă la nota Rusiei, dacă va fi negativă, cu declararea războiului. De altă parte se zice, că și Japonia ar fi înclinată să facă oareș-cari concesiuni. Ambele părți

se pregătesc însă mereu de războiu. E se tot mai mult la iveală, că Anglia și America stau la spatele Japoniei.

Germania. Se zice, că cu ocaziunea vizitei regelui Leopold al Belgiei s'ar fi pus baza unei alianțe coloniale între Germania, Belgia și Olanda.

Anglia. La o alegere suplimentară au învins iarăși liberalii. Activitatea lui Chamberlain va avea ca rezultat o sciziune în partidul conservator.

Francia. Presidentul Loubet va pleca la începutul lui Aprilie la Roma ca să întoarcă visita părechi regale a Italiei.

Spania. Guvernul a fost atacat foarte vehement în parlament. Situațiunea e foarte critică.

Serbia. În sinul majorității radicale din Scupcină a izbucnit un conflict, așa că o criză ministerială e eminentă. Mai mulți oficeri, cari au luat parte activă la conspirația contra regelui Alexandru au fost concediați pe un an.

Turcia. Agenții civili au avut mai multe convorbiri cu Hilmi, pașa, relativ la reformele proiectate. »Dc.

NOUȚĂȚI

Nou director executiv la »Furnica« din Făgăraș. Din Făgăraș ni-se scrie, că dl Mateiu C. Jiga, funcționar de bancă în Brașov a fost ales director executiv al institutului de credit și economii »Furnica«. —

Arme confiscate dela socialiști. În comuna Bavaniste (com. Timiș), unde mișcările socialiste au deveit amenințătoare pentru siguranța publică, gendarmeria a confiscat dela economul bogat Milan Stancovici 150 revolvere și mai multe broșuri agitatorice contra statului, contra autorităților, contra proprietarilor de pământ și contra nobililor. Totodată s'a pornit cercetare, căci se crede, că socialiștii au plănuit o adevărată revoltă.

Primăvară în munți. În munții Gilăului este o temperatură de 9° și zăpada, care altădată se vedea și în luna Maiu, s'a topit toată.

Petrecere de dans aranjiază tinerii comercianți români din Arad, Sâmbătă în 20 Febr. st. n. 1904 în sala cea mare a hotelului »Crucea Albă«. Începutul la 8 ore seara. Prețul de intrare: de persoană 2 cor., de familie 5 cor. Venitul curat este destinat pentru renovarea bisericii catedrale gr.-or. române din Arad.

Sava Raicu, președinte. Anton Karcsony, vice-președinte. Cornel Pavlovici, secretar. Petru Simtion, notar. Cornel Tămășdan, cassar. Cornel Santo, controlor. — Comitetul arangiator: Victor Bosniac, Cornel Burza, Simiou Burza, Aurel Dimitrescu, Ioan Fili-

mon, Rudolf Hamzea, George Iancovici, Petru Moșescu, Dimitrie Muscan, Petru Olariu, Iustin Rațiu, Valeriu Roman, Alexandru Stoicu, Constantin Stoicu, George Titian, Ioan Tomi, Andreiu Vățian, Aurel Vuc, și George Vuc. — Comitetul de dans: Alex Aciu, Victor Aga, Alexandru Anciu, Virgil Antonescu, Vasile Arjoca, Sever Bocu, Dimitrie Boitor, Aurel Chelnicean, Alexiu Chișozan, Ioan Costa, Dr. Cornel Curtuțiu, Dr. Victor Deleu, Ioan Dorca, Ludovic Fazecaș Eugen Feier, Octavian Feier, Dr. Ioan Hădrea, Dr. Toma Ienciu, Trifon Lugojan, Dr. Iustin Marseiu, Zaharie Moga, Dr. Teodor Papp, Ioan Papp, Ilie Papp, Silvius Popp, Atanasiu Popovicu, Eugen Popovicu, Mihaiu Popovicu, Dr. Eugen Simonca, Dr. Ioan Ursu, și Petru Vasilon.

Un tânăr comerciant român dorește a se stabili într'un sat, ca boltaș. Cei-ce ar dori să aibă în mijlocul lor un boltaș român să se adreseze la administrația »Gazetei Transilvaniei« din Brașov.

Descoperirea unei crime. Se știe, că în ziua de 5 Ianuarie la Rétság s'a găsit omorât visitiul diligenței ce aducea la Vaș scrișori și bani, această crimă a fost comisă de Zacher Istvan, zidar, Csonta Mihály, lacheu, și Oláh Sinka Iános. Toți trei au fost arestați.

Meseriași români sibileni la Budapesta. »Reuniunea sodalilor români din Sibiu«, neputând întreprinde din cauza scurțimii timpului, călătoria proiectată la Budapesta în sărbătorile Crăciunului, a hotărît să facă aceasta călătoria la sărbătorile sf. Paști, când și ziua e mai lungă și timpul de primăvară mai priincios pentru asemenea călătorii de studiu și de plăcere. Camera de comerț din Brașov a transpus reuniunii un bilet de călătorie pentru 15 persoane cu prețul jumătate pe clasa a III-a, și pune în vedere, că pentru meseriași mai săraci va suporta însași cealaltă jumătate a prețului de călătorie.

Și-a omorât nevasta. În Mehala s'a întâmplat un omor îngrozitor. Un meseriaș cu numele Martin Jesta a venit acasă beat și când nevasta l'a luat cu ceartă, a trântit-o la pământ și s'a pus cu picioarele pe ea, călcând-o până-ce a murit sub cismele lui. Două ceasuri în urmă a fost aflat cadavrul groaznic mutilat al nefericitei femei, căreia i-se sdrobiseră toate coastele. Ucigașul dormea alături de ea; când l'au arestat nu-și aducea de nimic aminte.

Arestarea unui baron. Din Viena se scrie, că poliția de acolo a arestat pe Rudolf Konern, care deși este baron și tânăr încă (numai de 24 ani), a comis falsificări, fraude și faliment fraudulos.

Câne turbat și oameni impușcați. În comuna Vadkert un câne turbat, a mușcat 14 elevi de școală. Poliția comunală l'a luat

 Cine ne trimite 2 coroane abonament pe anul

la goană care s'a tupilit sub gard la poarta locuitorului Bőcseki Tamás. Unul dintre poliști a țintit cu pușca asupra cânelui. În momentul însă când să descarce pușca, eși pe poartă fiul lui Bőcseki în etate de 14 ani și după el, tatăl seu. Poliștistul tocmai atunci își descărca pușca și glonțul a nimerit pe tată și pe fiu. Amândoi au murit.

Toți acei domni abonenți, cari nu voesc a ținea foaia noastră, sunt rugați a ne trimite numărul acesta înapoi.

Foc groaznic. În Ohio (America) s'a escat un foc, care în scurt timp a mistuit 600 de case. Vântul după-aceea și-a schimbat direcția și a mănât focul de la nord-vest spre nord unde între alte multe clădiri au luat foc și catedrala catolică și universitatea. Pe la 8 ore focul s'a întors spre vest. Primarul a dat ordin, ca edificiile din calea focului să fie demolate cu dinamit, pentru-ca astfel să i-se împedecă întinderea. O mare parte a orașului e pustie. Paguba se prețuește la peste 15 milioane de dolari.

Vulpe neagră. Cu ocaziunea vânătorilor din na această a pușcat Eugen Dőry în ținutul de la Dombovár un epure alb, ear alt vânător o mașă sălbatică albă. Nu peste mult după aceea a pușcat Mihai Szemennyei protonotarul comitatului Tolna, o vulpe rară. Picioarele, urechile și coada ei erau negre, vărful urechilor era alb și numai spatele era roșetic.

Dela „Reun. rom. de înmorm. din Sibiu“.

Convocare.

Pe baza hotărârii luate în ședința subsemnatei direcțiuni, ținute la data de jos și în conformitate cu dispozițiunile §-ului 14 din statute, se convoacă prin aceasta

a IV-a adunare generală ordinară

a »Reuniunii române de înmormântare din Sibiu« pe *Vineri, în 30 Ian. v.* (12 Febr. n. c.) la ora 2 d. a. în localitățile »Reuniunii sodalilor români din Sibiu« (strada Bruckenthal nr. 17, etagiu) cu următoarea.

Ordine de zi:

1. Presentarea raportului general pro 1903.
2. Censurarea și aprobarea rațiociniilor pro 1903.
3. Eventuale propuneri independente.
4. Intregirea celor două posturi de membri în direcțiune.
5. Autenticarea sumarului adunării generale.

Invităm la această adunare pe toți membrii reuniunii noastre.

Din ședința direcțiunii »Reuniunii române de înmormântare din Sibiu«, ținută la 24 Ian. 1904.

Pantaleon Luceța, *director.* Vic. Tordășianu, *secretar.*

Convocare.

Duminecă, în 28 Februarie a. c. n. la 2 ore p. m. să va ținea adunarea generală ordinară a »Reuniunii meseriașilor și comercianților« din Sas-Șebeș și jur, »Andreiana« în localul reuniunii la »Hotel Central«.

Program:

1. Deschiderea ședinței.
2. Raportul despre activitatea comitetului și a reuniunii în anul expirat.
3. Raportul cassarului.
4. Raportul bibliotecarului.
5. Raportul economului.
6. Votarea bugetului pe 1904.
7. Eventuale interpelări și propuneri.

La aceasta adunare să convoacă toți membrii ordinari ai reuniunii și să invite toți binevoitorii și spriginitorii reuniunii.

Sas-Șebeș, 10 Eebr. 1904.

Pentru comitet:

George Tătar,
v.-președ.

Ioan Pavel,
notar.

Avis.

Onorații cetitori sunt prin aceasta în-cunoștințați, că acei abonenți, cari solvesc pe anul 1904 abonamentul pentru »Bunul Econom« pe un $\frac{1}{2}$ an 2 cor. (1 fl.) primesc ca **premiu gratuit un Călin-dar pe anul 1904.**

La cerere trimitem ori și care Călin-dar ce ne stă la dispoziție.

Călin-darul de premiare sunt:

Călin-darul »Bunul Econom«
Călin-darul »Țăranului« și
Călin-darul »Sfânta Treime«.

Deci cine abonează pe un $\frac{1}{2}$ an »Bunul Econom« solvind 2 cor. (1 fl.) primește pentru această mică sumă de 1 fl. revista »Bunul Econom« un $\frac{1}{2}$ an în fiecare săptămână și un Călin-dar pe anul 1904 ca **premiu.**

Administrațiunea

„BUNUL ECONOM“
Orăștie (Szászváros).

Mulțumită publică.

Toți acei consăngeni, prietini și cunoscuți, cari în persoană ori prin scrisori condolitoare au participat la durerea ce am îndurat prin trecerea la cele eterne a neuitatului meu soț Ioan oare-când-va Iancu, preot-capelan gr.-cat. în Bobâlna, primească și pe această cale profunda mea mulțumită.

Bobâlna, la 6 Februarie n. 1904.

Sofia Iancu,
preoteasă văduvă.

Mai nou.

Răsboiul ruso-japonez.

Țarul Nicolae al Rusiei a declarat formal răsboiul Japoniei. Știrea aceasta e confirmată și oficial. Guvernul din Tokio, care, fără să mai aștepte răspunsul Rusiei, și-a rechemat reprezentantul din Petersburg.

O telegramă a lui **Alexejev**, spune, că **flota japoneză a apărut înaintea fortului extern dela Port Arthur și a îndreptat un atac de torpile contra flotei rusești. Vasele »Retvezan«, »Cezarevici« și »Pallada« au suferit stricăciuni.**

Șaesăsprezece vase de răsboiu japoneze au capturat trei vase rusești, pe cari se aflau oficeri ruși, însărcinați cu spionajiu, și cari se dedeau de pescari.

Rusia are în Asia orientală o armată de 640,000 și că 100,000 soldați stau gata de plecare. Trupele aceste vor fi transportate pe linia ferată siberiană.

Japonia a ordonat mobilizarea unei armate de 400,000.

Vasele japoneze au început să bombardeze Port Arthur, din al cărui port a eșit o escadră rusească pentru a respinge atacul flotei japoneze. Orașul e în flacări. Lupta s'a terminat cu scufundarea a unsprezece bastimente japoneze și a două cuirasate rusești. Numărul morților și răniților e mare.

Perderile rusești în lupta dela Port Arthur sunt: 2 oficeri, 54 soldați răniți, 9 marinari uciși. Cuirasatele »Plotawa« și »Nowik« au suferit stricăciuni.

La Chemulpo (Corea) a fost o luptă de 5 ore între vasele de răsboiu rusești și japoneze. Japoniezii au biruit pe cele două vase rusești. Vasele japoneze încă au suferit stricăciuni. În Masampho au debarcat 40,000 de japonezi. Dela nord au sosit trupe rusești la Seul, unde se va da o luptă. După o telegramă din Petersburg trupe japoneze au voit să debarce pe țerm la Port-Arthur, însă *Rușii i-au împedecat.*

Portul Schanghai-Kasen părăsit de Ruși a fost ocupat de Francesi. Comandantul englez a protestat contra acestei ocupări.

Corespondentul vienez al ziarului »Magyarszó« scrie acestei foi, că în urma conflictului ruso-japonez, chestiunea balcanică a devenit earăși acută. În cercurile militare se vorbește chiar despre eventualitatea unui răsboiu. Dacă conflictul turco-bulgar s'ar înăsprî, Austro-Ungaria are să intervină cu arma în Balcani. Corpul de armată din Timișoara să fi primit ordin de mobilizare.

1904 primește gratuit un Călin-dar, ca premiu!

De-ale Reun. învățătorilor gr.-cat. din Archidieceasă.

Publicându-se în Nrul 3—1904 al „Foi Școlastice” procesul verbal luat în a V-a adun. gen. ordinară a „Reuniunii inv. gr.-cat. din Archidieceasă”, ținută la 8 și 9 Nov. a. t., toți cei interesați pot afla în fine în mod oficial hotărârile acelei remarcabile și însușitoare adunări.

În fruntea procesului verbal apare, că 60 de reprezentanți alor 600 de învățători câți numără archidieceasa noastră (trei zile de-rândul, din noapte în noapte) s'au ocupat tot numai cu lucruri de acelea, cari nu trebuiesc date uitării!

Să nu să uite cu deosebire durerea ce s'a deslăntit îndată la deschiderea primei sesiuni, care nu era alta, decât un tablou al desinteresării noastre, care împrejurare și în trecut a contribuit *mai mult* la lăncizarea stării școlare și a cauzei învățământului peste tot, și care-cum s'a văzut din rap. comitetului — stă pată și pe stindardul ținerii noastre Reuniuni, sub care trebui-va să eluptăm umăr la umăr, ceea-ce câte unul nu putem: ridicarea statului nostru învățătoresc și apărarea lui contra dușmanului.

Suntem în pragul unui pericol și mai amenințator sub povara cărui mulți dintre noi vor îngenuchia, și cu toate acestea noi nici de armele ușoare și bine-făcătoare nouă nu ne folosim.

Nu participăm la adunările Reuniunii pentru a ne cultiva în arta noastră de învățători; restanțele de mii de cor. dovedesc, că nu știm jertfi pentru noi nici 4 cor. la an taxă la Reuniune; un jurnal de specialitate îl cetim gratis și când ni-se cere abonamentul răspundem, că „nu l'am cerut”, ceea-ce se adevărește ear' cu miile de cor. restanțe la organul Reuniunii „Foaia Școlastică”. (Aici rog să nu mi-să imputeze pentru-că sunt sincei).

Cu un cuvânt *cerem numai*, dar' aceia nu voim să o știm, că poporul nostru conservativ dela fire, numai atunci ne va fi recunoscător, când va vedea, că prin noi i-să ridică și bunăstarea lui materială și morală, mai făcându-l să înțeleagă *treburile* de a să alipi de școală, și de a nu să feri de jertfele ce i-se cer pentru susținerea ei.

Eată pentru ce a aflat adunarea de bine a premia:

a) cu 30 cor. operatui: „Prin ce mijloace am putea câștiga poporul pentru școală” cu motto „faceți, ca poporul să iubească școala și arătați, că pentru omenime calea către libertatea adevărată și umanitatea cea mai nobilă, către rațiune și moralitatea cea mai curată duce prin școală”.

b) Cu 20 cor. + 10 cor. oferite de Sp. D. Iulius Bardosy, insp. reg. de școale în retragere, operatui: „Cum avem să propunem economia în școala populară nedespărțită;

c) cu 15 cor. operatui: „Cum am putea prin mijlocul școlii să stăpănim din po-

por alcoholismul” cu motto: „În totul cumpăși în nimic esces”.

Tot pentru căutarea mijloacelor de întărire a poporului, care singură poate fi și întărirea noastră, s'a pus la discuție publică în ședința a III-a tema: „Cauza decadinței materiale a poporului țeran. Prin ce mijloace am putea noi învățătorii a conlucra a) la împedecarea răului, b) cum am putea promova bunăstarea lui materială și prin aceasta a ne îmbunătăți soarta noastră și a școlilor noastre”.

Ear' ca teme de premiat cu 30, 20 și 15 cor. pe viitor (vezi concursul în nr. 3—1904 al „Foi Școl.”):

1. Cum își poate învățătorul susține autoritatea în școală și afară de școală?

2. Școala populară în serviciul economiei casnice.

3. Cari jocuri sunt mai acomodate pentru distragerea și educația tinerimii școlare?

II. D. Iulius Bardosy, a pus și pe viitor un premiu de 10 cor. pentru acel învățător și membru al Reuniunii noastre, care va dovedi cu atestat dela directorul școlii conf. vidimat de protopopul districtual, „că în decursul an. 1904 a altoit mai mulți pomi în grădina școlii ori grădinile locuitorilor din comună”.

Cu temă pentru discuție publică în adun. gen. viitoare a propus mijloacele celea mai acomodate, cu ajutorul cărora s'ar putea stabili buna înțelegere între preot și învățător, pentru-ca prin aceasta să se dea un avânt mai îmbucurător educației și instrucției poporului nostru”.

Am arătat temele acestea cu cari s'a ocupat în parte adun. gen. din urmă și cu cari să va mai ocupa și adun. gen. viitoare, cu dorul ca tuturor să fie cunoscute, și în speranța că ce nu s'a făcut în trecut să se facă în viitor, înrolându-ne cu drag sub steagul Reuniunii noastre Archidieceșane și împlinindu-ne toate datorințele către ea, ceea ce nu va fi decât în folosul cauzei noastre rămase... În fine să nu dăm uitării nici aceea, că adunarea s'a ocupat serios și de alte lucruri, cari mult vor contribui la ameliorarea stării materiale a învățătorilor din Archidieceasă; anume înaltele s'a decis:

a) Ca să se facă pașii cei mai energici pentru ridicarea salariului învățătoresc la 800 cor. și încasarea regulată a aceluia;

b) Ca să se înființeze o Reuniune Archidieceșană de înmormântare, — o ameliorare aceasta a sorții noastre prin noi înșine și

c) Ca să se înființeze alianța tuturor Reuniunilor surori din patrie, — un scut puternic de apărare și aceste al drepturilor noastre și un mijloc puternic de-a să ridica statul nostru învățătoresc la ceea-ce trebuie să fie.

Atîrnă însă dela energia noastră din viitor rezolvarea lor sau punerea lor adacta, ceea-ce în cazul acesta trist ar însemna, că noi mai bine așteptăm să ne măture alții casa, care lucru apoi ne va costa înzăcit mai mult.

Despre aceasta însă mai mult cu o altă ocaziune. Și invit — în interesul Reuniunii și-a cauzei noastre peste tot — și

pe alți colegi a lua cuvântul și a scrie cât de des despre Reuniune, spre a o face cunoscută publicului cetitor, câștigându-l în favorul reuniunii noastre, prin care apoi — sprijinită cum trebuie — vom putea curăți curtea de spini și starea noastră pe suspin”.

— pampu —

CALENDAR ECONOMIC.

Ce să facem în Februarie?

Cerne *bucatele* de sămânță. Cară și *împrăștie gunoiul*, ca pe când se desghiață, zama lui să între în pământ. Când timpul e frumos, *începe aratul* dacă pământul e potrivit spre acest scop. De n'ai făcut în Ianuarie *adună acum neaua în jurul pomilor. Curăță livezile* de mușuroaie, petri și mărăcini și pe unde locul e gol, samănă iarbă. Lasă *berbecii* la oile ce vrei să fete în Iulie și le păzește să nu bea apă de pe neauă, căci cele de-a fâta pierd mielul, ear celor fătate li-se strică laptele. *Taie mlădițe de altoit* din partea despre miază-zi a pomilor cari sunt sănătoși, le implântă în nesip ori pământ umed până la folosință. Sfirșește curățirea pomilor *de omide* și când timpul e frumos, poți *sădi pomi. Curăță altoii* mai tineri de crengile netrebnice, ca să crească frumoși, ear pe cei bătrâni de toate necurățeniile. *Rețează pomii*, ca nu cumva întârziindu-se să înceapă circularea sucului. *Pomișorii* din școala de sămânță *se pot transmuta* în școala de pomi, unde vor fi altoiți.

Lucrul început în *paturile calde* în luna Ianuarie, se continuă. În timp frumos și cald trebuie *aierisate. Putem sămăna: varză creată (chil), caralabe, varză timpurie, salată, țelină, morcovi, pătângei și crastaveți.*

În *viie* dacă *gunoiul* nu s'a împrăștiat până acum, să se *împrăștie*. Butușitul, tăiatul și alte lucrări rămase de toamna se pot continua.

Vitele trebuie bine hrănite pentru redobândirea puterii la începerea lucrului de primăvară.

De *stupi* trebuie îngrijit ca să nu fie conturbați prin larmă, sguduituri, cu un cuvânt de nimic; să fie la bun adăpost și păziți de șoareci.

Intrebări și răspunsuri.

Onorații cetitori ai „Bunului Econom” sunt rugați, în cas de lipsă, a trimite redacțiunii pentru rubrica aceasta întrebările dorite, asupra chestiunilor ce cad în cadrul revistei noastre, la cari să va răspunde în numerii următori.

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în BUDA-PESTA.

Cancelaria și depozitele: Str. Botteniller 33. Localul de vânzare: Str. Andrássy 23.

(139)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

5—52

Cursul pieții din Budapesta
— în 12 Februarie n 1904 —

Per 50 kgr.		Per 1 kgr.	
Grâu . . .	7 85— 8 15	Piment . .	105 00—107—
Săcară . .	6 45— 6 58	Cassia . .	90 00— 98—
Orz	5 50— 5 55	Cuișoare .	96 00—100—
Mei	5 45— 6 50	Ghimber .	113 00— —
Ovės	5 45— 5 50	Paprică . .	70 00—180—
Cucuruz . .	4 75— 4 95	Ulei de in	63 00— 64—
Rapită . . .	10 75— 10 80	„ de rap.	63 00— 65—
Trifoi . . .	52 00— 60—	„ de lem.	116 00—119—
Lucernă . .	55 00— 60—	In brut . .	00 00— —
Mohor . . .	9 50— 10 50	Cănep.br.	64 00— 70—
Măzêriche.	7 00— 7 50	Lână nsp.	120 00—124—
Fasole . . .	8 50— 9 25		
Mazêre . . .	6 00— 7—	Migdale .	186 00— —
Mazăr. coj.	15 00— 21—	Smochine	25 00— 25 50
Linte	13— 22—	Alune . . .	111 00—112—
Păsat	5 75— 6—	Staife V.	85 00—100—
Mac	26 00— 28—		
Sēm. de in	00 00— 00—		
S. de cănep.	8 50— 9—	Per 100 Litr.	
Prune	16 25— —	Unt proasp.	1 50— 2 16
Lictar	15 25— 15 50	Caș Emental	2 10— 2 20
Untură . . .	67 00— 70 00	„ Groer . .	1 20— 1 40
Slănină . . .	62 00— 68 00	„ Tapist . .	1 20— 1 50
Zahar brut	19 45— 20 30	„ Liptau . .	0 88— 1 30
Cafea Iava	70 00—115—	Brânz. de oae	1 10— 1 40
Caf. Santos	43 00— 45—		
Caf. Portor.	80 00—125—	Bumbac bal.	00 00—00 00
		Portoc. lada	6 50— 8 50
		Lămâi „	4 50— 5—
		Ouē (1440) lada	46 00—66—
Per 100 kgr.			
Miere	100 00—120—	Spirț raff.	149 00—149 25
Ceară	130 00—140—	Spirț brut	147 00—147 25
Nuci	30 00— 60—	„ denat.	42 00— 42 50
Cartofi roza	5 40— 6—	Trevere . .	80 00— 85—
Cart. galb.	5 00— 5 75	Sligoviț . .	90 00— 95—
Ceapă roșie	3 00— 6 80	Țică	17 00— 17 50
Usturoi . . .	12 00— 16—		
Piper n. . . .	150 00—152—		

Prețul făinei din 12 Februarie n. 1904.

Per 50 kgr.					
0	1	2	3	4	5
13 20	12 80	12 40	12—	11 60	11 20
6	7	7 1/2	8	Tărâte	
10 70	9 80	9 20	5 80	3 60	

CURSUL MONETELOR

Galbinul	11 43
Napoleon d'or (20 franci) aur	19 09
20 Marce germane aur	23 52
Bilete germ. 100 Mărci	117 42
„ franceze 100 franci	95 52
„ române 100 lei	94 95
„ rusești 100 ruble	253 75
„ italienești 100 lire	95 50

Têrgurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 18—24 Febr. n. 1904.

<i>Joi</i>	18 Bonyha. Cehul-Silvaniei. Ciuc-Cârțfalău.
<i>Vineri</i>	19 Reginal-săsesc. Tășnad. Satulung.
<i>Sâmbătă</i>	20 Alțina. Rodna-veche. Turda. Zălau.
<i>Duminică</i>	21 Brad.
<i>Luni</i>	22 Chendicul-mic.
<i>Marti</i>	
<i>Mercuri</i>	24 Mercurea. Borșa. Gherghio-Alfalău. Sereda-Murșului. Sic. Zalatna.

Calendarul vechiu și nou al săptămânii.

Dum. lăsatului de carne gl. 3, sft. 6.

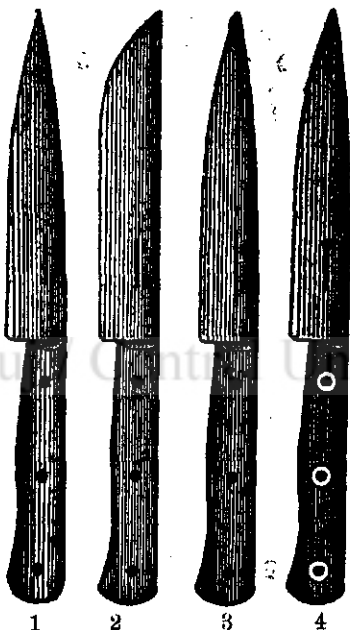
<i>Dum.</i>	1 S. Muc. Trifon	14 Va'entin
<i>Luni</i>	2 (†) Intimp. Domn.	15 Faust
<i>Marti</i>	3 S. și drpt. Simeon	16 Iuliana
<i>Merc.</i>	4 Părintele Isidor	17 Constanța
<i>Joi</i>	5 Muc. Agatia	18 Flavian
<i>Vin.</i>	6 C. Păr. Vucoi Ep.	19 Conrad
<i>Sâmb.</i>	7 Păr. Părtenu	20 Eleuteriu

Redactor-responsabil: Aurel P. Barcianu.

CUMPENE
pentru **comerțiu, industrie**
și **conomie** solid și exact
lucrate, ofere spre cumpărare
I-ma Fabrică de Cumpene Transilvană
VICTOR HESS Sibiu (N.-Szeben)

La cerere se trimite catalog (228)
3-52 ilustrat gratuit și francat.

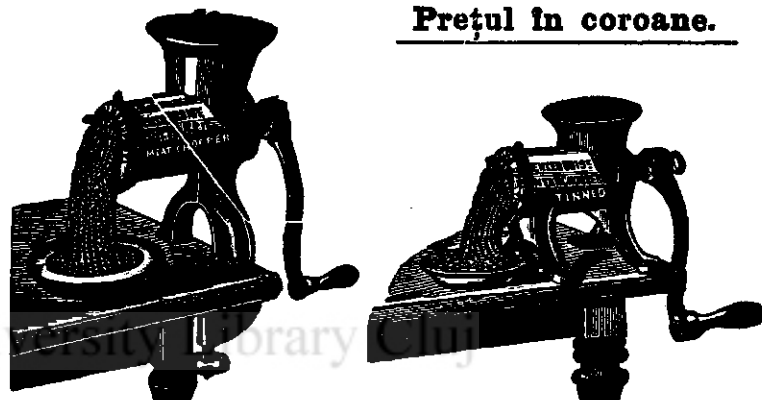
Cuțite de bucătărie

Cuțite cu garanție pentru toată bucata.

	17	19	21 cm.
Fig. 1 Cor.	—	—72	—86
Fig. 2 „	—56	—68	—80
Fig. 3 „	—56	—68	—80
Fig. 4 „	—64	—76	—90

Mașini de Alexanderwerk pentru tocat carne.

Prețul în coroane.

Forma:	R	RR	S	UU	SS	U	UU	T	cu roată de invîrțit
Mărimea și numirea formei:	R	RR	S	SS	U	UU	T	cu roată de invîrțit	
taie într'o minută chil.	1/2	3/4	1	1	1 1/4	1 1/4	1 3/4		
1 buc.	Cor. 5 30	7 60	8 80	8 50	13 30	15 80	29 50		
Cuțitul singur	—70	—80	1 10	1 10	1 30	1 30	1 60		
Discul gaurei singur	Cor. 1 30	1 80	1 50	1 50	2 80	2 80	4 20		

Carol F. Jickeli, Sibiu.
(Nagy-Szeben). (141)

In editura institutului tipografic „IDEAL” din Hunedoara (Vajdahunyad).
* Au apărut cele 3 Calendare noue pe anul visect 1904. *

Calendarul „BUNUL ECONOM”
cu o mulțime de povețe economice, povești, glume, etc. și cu ilustrațiuni.
Prețul unui exemplar 30 fl.

Calendarul „ȚĂRANULUI”
întocmit pentru țărani nostri cu literatură, povețe, poesii, glume, etc. și cu ilustrațiuni numeroase.
Prețul unui exemplar 40 fl.

Calendarul „SFÂNTA TREIME”
afară de ilustrațiuni numeroase biografii, povețe, povești, glume, povețe, etc. mai conține și o mulțime de rugăciuni cu chipuri sfinte.
Prețul unui exemplar 50 fl.

Vênzătorilor li-se dă rabatul cuvenit!

„Hondoleana“

însoțire de anticipație și credit în Hondol.

Convocare.

P. T. membrii ai însoțirii de anticipație și credit „Hondoleana“ din Hondol se invită conform §§-lor 19 și 20 ai statutelor însoțirii, la a

VII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Hondol, la 14 Martie st. n. 1904 la 10 oare a. m. în localul însoțirii.

Obiectele:

1. Constatarea membrilor prezenți și a voturilor.
2. Deschiderea adunării.
3. Raportul direcțiunii și a comitetului de supraveghiere pe anul 1903.
4. Deciderea asupra bilanțului și a întrebunțirii profitului curat.

5. Alegerea comitetului de supraveghiere (§. 54).

6. Esmiterea alor 3 membri pentru verificarea procesului verbal al acestei adunări generale.

În lipsa membrilor de peste ½ din părțile fundamentale, adunarea generală se va ține în înțelesul §-lui 21 din statute la 28 Martie st. n. la 10 oare a. m. tot în localul indicat.

Numărul membrilor înscrisi cu 31 Decembrie 1903 a fost 235 cu 680 părți fundamentale în sumă de C. 20.345.

NB. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere despre gestiunea anului 1903 cum și proiectul împărțirii profitului curat se pune și până la adunarea generală la dispoziția membrilor însoțirii în oarele oficioase de birou.

Din ședința direcțiunii însoțirii «Hondoleana», ținută în Hondol la 31 Ianuarie 1904.

Direcțiunea.

Încheierea compturilor pe anul 1903.

Activa — Vagyon.

Contul Bilanț.

Teher — Pasiva.

	cor.	fil.		cor.	fil.
Cassa în număr — Pénztári készlet . . .	1732	39	Părți fundamentale — Törzsbetétek . . .	20345	—
Cambii escomptate — Leszámitolt váltok .	79911	—	Depuneri și int. capitalisate — Betétek .	33594	79
Mobilier — Felszerelés . . . C. 389.31			Fondul de rezervă — Tartalékalap . . .	2935	27
după deteriorare de 5% —			Fond. special de res. — Külön tartalékalap	650	—
5% törlesztés . . . . . C. 19.45	369	86	Reescompt — Visszámitolás	25362	15
Diverse conturi debit. și int. restante —			Dividendă neridicată — Fel nem vett oszt.	248	17
Különféle tartozó számlák és hátralek. kam.	4138	99	Interese transitoare — Átmeneti kamatok	339	40
			Conturi creditoare — Hitelezők	36	—
			Profit transpus din a. 1902 —		
			1902 évről áthozott nyerem. C. 226.88		
			Profit curat — Tiszta nyerem. C. 2414.58	2641	46
	86.152	24		86152	24

Eșite — Kiadás.

Contul Profit și Perderi.

Bevétel — Intrate.

	cor.	fil.		cor.	fil.
1. Interese de depuneri — Betéti kamatok	1922	59	1. Interese — Hamatok	7587	56
2. Int. de reescompt — Visszleszámit. kam.	1033	03	2. Provisiuni — Jutalék	1316	38
3. Salarii — Fizetések	2000	—	3. Diverse — Különfélék	393	01
4. Marce de presentă — Jelenléti jegyek	418	—	4. Taxe de înscriere — Beiratási díjak .	98	—
5. Contribuție — Adó	660	—	5. Profit transpus din anul 1902 —		
6. 10% dare după depuneri — Betétek			1902 évről áthozott nyeremény	226	88
után adó 10%	192	27			
7. Competință de timbru — Bélyeg illeték	66	08			
8. Chirie — Házbér	155	80			
9. Deteriorare de mobilier — Feiszerelés					
törlesztés	19	45			
10. Diverse spese — Különböző költségek	708	15			
11. Pretens. dubioase — Kétes követelések	5	—			
Profit transpus din a. 1902 —					
1902 évről áthozott nyerem. C. 226.88					
Profit curat — Tiszta nyerem. C. 2414.58	2641	46			
	9821	83		9821	83

Hondol, la 31 Decembrie 1903.

P. A. Mihutz m. p.,
director.

Petru Gabor m. p.,
controlor.

Sabin I. Piso m. p.,
cassier.

Eugen Grecu m. p.,
secretar.

MEMBRII DIRECȚIUNII:

A Oprea m. p. S. Deac m. p. G. Crainic m. p. I. Bucurestian m. p. I. Lucăcel m. p. Il. Piso m. p. I. Iancu m. p.
Bilanțul prezent examinându-se din partea subscrisului comitet de supraveghiere, s'a aflat în ordine și consonanță cu cartile principale și auxiliare purtate la însoțire.

Hondol, la 2 Februarie 1904.

I. Lazarițiu m. p.,
președinte.

Albu Petru m. p.,
membru.

I. Fleter m. p.,
membru.